

"Pārstāts ādeus"

Mana vecāmāte bija liela ārste. Pie viņas griezās visādi ļaudis un visādās slimībās. (.....) Vecāmāte līdzēja tikpat cilvēkiem, kā lopiem. Liesas sērgu viņa kā ar roku atnēma. Vīveles apturēja. Pat cūkām ļaukas atslāba no viņas vārdiem. Cilvēkiem viņa apvārdoja rozi, atmazgāja piekriteni, delamo un dzelteno slimību, nomērdēja zobu sāpes un tārpu kodumam lika atslābt. Es pat nezinu tādas kaites, kura būtu varējusi vecaimātei pretī stāties, izņemot, protams, nāvi.

"Klētiņa deg"

Tas bija ziemā. Puteņi bija griezušies vairāk dienu no vietas un sniega kupenas savienojuši ar zemākiem jumtiem. Mēs bijām kā baltos kalnos ieslēgti. Un tomēr nevar izprast, kādā kārtā labības klētiņā bija tikusi uguns. Mēs, brokastis ēzdami, izdzirdām saimnieces balsi: "Ļautiņi, klētiņa deg!" Izskrējuši laukā, ieraudzījām, ka klētiņas jumts garo. Biezajā sniegā vietām bija dzelteni plankumi, bet vietām jau parādījās melnas alas, un pa tām šāvās liesmas kā sarkanas mēles....mana vecāmāte skrēja pie klabekļa un sāka klabināt.... un mēs dzirdējām, ka kaimiņos arī sāka klabināt. Apziņa, ka citi ļaudis zina par nelaimi, mūsu ļaudīm iedeva spēku. Vectēvs kēra trepes, kāpa uz jumta un sāka raust sniegu melnajās alās. Tā no āra ar sniegu, no iekšas ar ūdeni uguns tika turpat uz jumta nomākta. (Jancis gan būtu gribējis redzēt liesmas līdz debesīm). Pie vakara jau varēja ticēt, ka uguns nekur vairs nevar būt paslēpusies.

"Skola"

Kaut gan es grāmatu labi mācījos, tomēr no skolas man bija bail. Bet bija dienas, labāki sakot vakari, kad man patika iet uz skolu krustēvam līdzi. Tad tur bija daudz cilvēku, un skolotājs viņus mācīja dziedāt....Bet bija arī reiz tāds liels vakars. Bija ļoti daudz ļaužu, pat veci cilvēki..... no klases ērģelītes bija ienestas skolotāja istabā, tika dziedāts, spēlēja prankuseju... Jā tādos vakaros man skolā patika. Bet tur sācis pīties pa grāmatu cilpām, es sapiņķējos jo dienas jo vairāk, un nu jau esmu tik tālu, ka rakstu pats grāmatas.....mani sagūstīja garīgam darbam.

*"Baltas grāmatas" Lēpīga
paroda 1880 -to gads*

Visa dzīve bija virzījusies uz priekšu. Acumirkļi gan šķita, it kā virzīšanās būtu lejup slīdoša, it ka nopietni būtu jābaidās no brukšanas. Bet tad jau vajadzēja sabrukt visai pasaulei. Maksāšanas grūtības, naudas dārdzība, ierobežošanās vēl nenozīmēja sabrukumu. Sabrukums bij, ja cilvēki ceļā satikušies, vairs viens otram nespēja uzsmaidīt.

Visu tagad gaidīja no augšas, nemaz neapdomādami, ka tie līdzekļi, kas no turienes plūda, bij tikai iztaisījuši lielus līkumus, pirms atgriezās atpakaļ uz to vietu, no kurienes nākuši. {.....}Latvijas saimnieciskā dzīve labi neturējās uz kājām, bet viņa vēl arī negāzās

Interesanti bija vērot kā Rīga cīnījās ar bezdarbu. Tur notika sēdes un apspriedes. Lēmumi bija šādi un citādi..... nekādas starpības starp vakardienas un šīsdienas lēmumiem.

Rīga raucās čokurā, un tā kā Rīga bija galvaspilsēts, tad līdz ar to arī valstij draudēja briesmas. Tikai tās vēl šķita tālu. Neviens vēl nekērās ne pie veclaicīgiem, ne moderniem ieročiem

Ak cik maza nozīme Visuma priekšā bija tautām, valstīm, visiem cilvēka iestādījumiem. Šodien tie lepojās, rītu jau varēja sabrukt. Palika tikai cilvēks, zvērs, putns, koks. Palika Zeme ar saviem gada laikiem, ar savu ritumu, šūpodamās Visuma klēpī

J. Jaasgārās un celē
Latvijas pēc Ī pasausle
nāre